

"Böyük qayıdış" programı sürətlə icra olunur

♦ Qarabağdan reportaj

Bir gecədə yanadırlaraq məhv edilən şəhər...

Taleyiñ acı sinağından çixan Xocalı...

32 il öncə burada puç olan arzular indi Zəfər cıçayı açıb...

Tarixin ən dəhşətli soyqırımı acısını yaşıyan şəhər tam başqa libasă bürünüb. İşgaldən azad olmuşdur digər arazilərimiz kimi, Xocalı da əzəmətli tikiñti meydançasını xatırladır.

Şəhərin asfalt küçələrinin gəzib dolaşdıraq yeni mənzillər, salmış yaşlılıqlar və davam eden inşaat işləri insanın ürəyini dağda döndür. Böyük Zəfər yaradıldıqdan realıq möhəbelə yerdə dəhşətli hiss edir.

32 ildən sonra diqqətlər yenidən Xocalı şəhərinə yönəlib. Ancaq bu dəfə şəhid Xocalı yox, qohrəman Xocalı kimi...

Başımızın üstündə dalgalanan ürəngli bayraqımız, möhtəşəm tikiñti-qurulmuş və Xocalıya yenidən dönlərin sevinci insanda fəxarot, qürur hissi yaradır.

**140 fərdi yaşayış evi,
48 kottec tipli ev və 9 bina**

Bir zamanlar tarixin ən dəhşətli faciosunu yaşıyan Xocalı sakinləri indi yurda dönüb, söndürülmiş çəraqlarını yenidən yandırırlar. Cəmi 8 ayda Xocalıda möhtəşəm quruculuq işləri həyata keçirilib.

Xatırladaq ki, Müzəffər Ali Baş Komandan 2023-cü il oktyabrın 15-də Xocalıda Azərbaycan bayrağını qaldırdıqdan sonra burada böyük abadlıq işlərinə də start verilib. Bu qısa zamanda Azərbaycan yalnız öz iqtisadi qüdrəti hesabına Xocalıda yeni və müasir şəhər salıb.

Bu gün isə vaxtilə soyqırımdan sağ çıxmış və uzun illər məcburi köçkün həyatı yaşılmış sakinlərin Prezident İlham Əliyevin tapşırığına osason, yenidən bərpə edilən və tikilən doğma şəhərə qayıdışı davam edir.

Xankondi şəhərində, Ağdərə və Xocalı rayonlarında Prezidentin Xüsusi Nümayəndəliyinin Xocalı rayonu üzrə əhalinin məskunlaşma səbəbinin eməkdaşı Elşən Mehraliyevlə birgə şəhəri gəzib görüldən işlərlə təməl olur. Elşən Mehraliyev deyir ki, Xocalıya ilk köç mayın 28-də, Müstəqillik Günündə reallaşır.

Prezident İlham Əliyev Xocalıya səfəri zamanı yerli sakinlərə görüs keçirib, onlara mənzillərinin açarlarını töqdim edib. Mayın 28-də Xocalı şəhərində 20 ailə (81 nəfər) ponah götürüb. Mayın 29-da isə ikinci köç karvani ilə dəha 24 ailə (88 nəfər) Xocalı şəhərindən çatıb. Həzirdə Xocalı şəhərində ümumilikdə 44 ailə (169 nəfər) köçürültüb və proses davam etdiriləcək.

Şəhərdə görülen və nəzərdə tutulan işlərlə bağlı məlumatı "Bakı Abadlıq Xidməti"nin memarı Ahmet Eren Patatogluñundan alıriq. Memar deyir ki, Xocalı şəhəri iki mərhələ üzrə 167 ha və 18 ha olraq olmaq üzrə 2 hissədən ibarətdir. Qaçqınların və Məcburi Kökünlərin İsləri Üzrə Dövlət Komitəsinin verdiyi icazəyə osason, 167 ha olraqda 140 fərdi yaşayış evi, 48 kottec tipli ev və 9 binadan ibarət 110 mənzilli tikinti, təmir-bərpə və abadlıq işləri aparılıb.

Xocalı şəhərində dəha 15 çoxmənzilli binada təmir və yenidənqurma işləri aparılıb. Prezident İlham Əliyev mayın 28-də Xocalıya

milli yaddaşının qorunması və soyqırımı qurbanlarının xatirəsinin əbədişdirilməsi məqsədini daşıyır. Memorial məxfilərdən ibarət olacaq. Burada 1992-ci il fevralın 25-dən 26-nə keçən gecə törədilmiş faciə, homçının Xocalının tarixi, coğrafi əhemmiyyəti, dinc əhaliyə qarşı törədilmiş faciənin ovvəl Xocalıda hadisələr mövqeyini təsvir etmək məqsədilə rayonun maketi də yer alacaq.

Ziyarətçilər memorialda soyqırımı qurbanlarının və şahidlərinin hekayələri, düşmənələr üz-üzə qalan xocallıların mordiliyi ilə tanış olub. Həkayələr Xocalı soyqırımının miqyasını, faciə qurbanlarının iztirablarını hər bir kəsə ötürürək, Azərbaycan tarixinin on dəhşətli sohifisi barədə məlumatın qatdıracaq.

Memorialda homçının faciə ilə bağlı sonəlli filmlər, Xocalı əhəqiqətləri barədə videomateriallar nümayis olunacaq. Eyni zamanda Xocalının işğaldən azad olunması və cinayətkarlıların coşaldırılması istiqamətində görülən tədbirlər barədə məlumatlar yer alacaq. Maarifləndirici materiallar, rəqəmsal məzmun vasitəsi soyqırımı kimi faciələrin sebhəbəri, nəticələri, qarsısının alınmasının zorurəti, cəmiyyətin insan haqlarına hörmət etməsinin vacibliyi diqqətə çatdırılacaq.

Bundan başqa, Xocalının Baş planına uyğun olaraq, şəhərdə müxtəlif infrastrukturlar inşa edilecek.

Xocalı yerləşdiyi coğrafi mövqeyinə görə, Qarabağda bir qoşaqşaq rəsədi da oynayır. Ağdam, Əsgəran, Xankondi və Şuşaya yaxın olan Xocalı regional mərkəz kimi dəvamlı surətdə inkişaf edəcək.

Bəlo ki, Xocalı Əsgəranın 5 kilometr, Ağdam şəhərindən isə 10 kilometr ayırr. Xankondi 11 kilometr, Şuşaya isə 7 kilometrdir. Bununla artıq Xocalıın gələcəyi özü többi olaraq şortlendirilir. Bura regional "hab" a, tranzit nöqtəsinə çevriləcək. Bu, iqtisadiyyatın, iqtisadi fəaliyyətin həm cəmləşdiricili, həm də konarı inkişaf edəcəyi bir məkanıdır.

Burada həm zoruri sosial, inzibati xidmətlər, mədəni mühit yaradılacaq. Ticarət, ictimai iaşə fəaliyyətləri üçün geniş imkanlar, təbiətə daima temasə imkanı verən rekreasiya əraziləri demək olar ki, bütün şəhər boyu, yaşılmak nəqliyyatla əlaqələndirilmiş komfortlu yaşayış əraziləri nəzərdə tutulub. Əsasən 3-5 mərtəbəli yaşayış binaları, həyətəyin sahələri malik fərdi evlər tikiləcək.

Burada çox zəngin kənd təsərütü torpaqları olduğunu nəzərə alaraq, şəhər daxilində kiçik aqro-park yaradılacaq, təkifli olur. Müxtəlif tikinti materialları istehsalı, yüngül sonayə, qida sənayesi obyektləri yaradılacaq, neqliyyat və logistika onənəvi osas sektor olaraq inkişaf etdiriləcək.

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin memarı olduğu Şəhər Xocalıda yeni ünvani olan Xocalıda görülen işlər her kəsə qürur hissi yaradır. Tezlilik xocallıların hamisi doğma yurda qayıdaqar yəniden xoşbəxt həyat sürməyə başlayacaqlar, Xocalıda həyat yenidən qaynaçayaq.

Elə bu qürurverici xoş ovqatlı reportajımızı yüksəldirib, tezlilik Xocalıya yenidən qayıtmak arzuslu ilə Bakıya döñürük.

**Rəşad BAXŞƏLİYEV,
Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"**

Bakı-Xocalı-Bakı

Qurtuluşun XOCALI ÜNVANI

İlham Əliyevin yenidən qurduğu şəhər indi daha əzəmətli və möhtəşəm görünür

(Əvvələ qəzetin 11 və
12 iyun nömrələrində)

